

Therapi siocdonnau allgorfforol ar gyfer tendinopathi gweyllen y ffêr

Rhagfyr 2016

Beth mae NICE wedi'i ddweud?

Prin yw'r dystiolaeth gadarn sy'n dangos pa mor dda y mae [therapi siocdonnau allgorfforol](#) ar gyfer [tendinopathi gweyllen y ffêr](#) yn gweithio, ond nid oes unrhyw bryderon mawr o ran diogelwch. Dylai ond cael ei defnyddio os rhoddir esboniad manwl o'r risgiau a bod camau ychwanegol yn cael eu rhoi ar waith i gofnodi ac adolygu beth sy'n digwydd.

Mae angen cynnal rhagor o ymchwil ar therapi siocdonnau allgorfforol ar gyfer tendinopathi gweyllen y ffêr ac efallai y bydd NICE yn ailystyried y driniaeth os caiff rhagor o dystiolaeth ei chyhoeddi.

Beth mae hyn yn ei olygu i mi?

Dylai eich gweithiwr iechyd proffesiynol esbonio'r hyn y mae cael y driniaeth hon yn ei olygu yn llawn a thrafod y manteision a'r risgiau posibl â chi. Yn arbennig, dylai egluro'r ansicrwydd ynghylch pa mor debygol ydyw o wella eich symptomau. Dylech hefyd gael gwybod sut i gael rhagor o wybodaeth am y driniaeth. Dim ond ar ôl cael y drafodaeth hon y dylid gofyn i chi a hoffech gael y driniaeth hon. Dylai eich gweithiwr iechyd proffesiynol ofyn i chi a ellir casglu manylion am eich triniaeth.

Sylwadau eraill gan NICE

Nododd NICE fod sylwadau gan gleifion yn gymysg. Cafodd rhai pobl lai o fudd o'r driniaeth nag eraill, ac roedd rhai pobl o'r farn bod y driniaeth yn boenus.

Y cyflwr

Tendinopathi gweyllen y ffêr yw poen a llid y tendon ar gefn y sawdl. Fel arfer caiff ei achosi gan anaf neu orddefnydd. Ymhlith y symptomau mae poen, chwyddo, gwendid ac anystwythder, a dolur dros y sawdl.

Fel arfer, bydd tendinopathi yn gwella, naill ai ar ei ben ei hun neu drwy orffwys, defnyddio iâ a thriniaethau fel pigladau corticosteroid, orthoteg (dyfeisiau i gefnogi'r droed), ffisiotherapi, ymarferion corfforol neu ymestyn a meddyginiaethau lleddfu poen. Os nad yw'r rhain yn gweithio, gellir ystyried llawdriniaeth. Mae NICE wedi ystyried defnyddio [therapi siocdonnau allgorfforol](#) fel opsiwn triniaeth arall.

Gall [NHS Choices](#) fod yn fan da i gael gwybod mwy.

Y driniaeth

Mewn therapi siocdonnau allgorfforol, defnyddir dyfais i basio siocdonnau acwstig (sain) drwy'r croen i'r ardal yr effeithir arni. Credir bod hyn yn helpu i wella'r cyflwr, ond ni wyddys sut mae'n gweithio.

Mae dyfeisiau ynni isel ac ynni uchel ar gael. Gall dyfeisiau ynni uchel achosi mwy o boen, a gall fod angen defnyddio anesthetig lleol. Mae rhywfaint o dystiolaeth bod defnyddio anesthetig lleol i gynnal y driniaeth yn cynnig llai o fudd. Mae dyfeisiau ynni isel yn achosi llai o boen, gellir eu defnyddio dro ar ôl tro ac nid oes angen defnyddio anesthetig lleol. Mae llawer o gleifion yn cael cyfres o driniaethau ond gallai fod yn un sesiwn. Efallai y caiff canllawiau uwchsain eu defnyddio er mwyn helpu i osod y ddyfais yn y man cywir.

Buddiannau a risgiau

Pan edrychodd NICE ar y dystiolaeth, penderfynodd nad oedd digon o dystiolaeth i wybod pa mor dda y mae therapi siocdonnau allgorfforol ar gyfer trin tendinopathi gweyllen y ffêr yn gweithio. Roedd y pum astudiaeth a ystyriwyd gan NICE yn cynnwys cyfanswm o 821 o gleifion.

Nid yw'r dystiolaeth ynghylch pa mor dda y mae'r driniaeth yn gweithio yn glir oherwydd y ffordd y cafodd ei chyflawni, a'r ffaith bod pob astudiaeth wedi mynd ati i fesur llwyddiant y driniaeth mewn ffordd wahanol. Ond nododd rhai cleifion yn yr astudiaethau eu bod yn cael llai o boen a bod gweyllen y ffêr yn gweithio'n well, hyd at flwyddyn ar ôl y driniaeth.

Dangosodd yr astudiaethau fod y risgiau sy'n gysylltiedig â'r driniaeth yn cynnwys y croen yn cochi, cleisiau, poen, poen yng nghroth y goes a diffyg

teimlad. Roedd y rhain oll yn symptomau dros dro a wnaeth wella gydag amser. Gwnaeth tendon gweyllen y ffêr dorri bythefnos ar ôl y driniaeth yn achos dau glaf, ond gall hyn ddigwydd hefyd pan nad yw'r driniaeth wedi'i rhoi.

Os hoffech wybod rhagor am yr astudiaethau, gweler y [canllaw](#). Gofynnwch i'ch gweithiwr iechyd proffesiynol esbonio unrhyw beth nad ydych yn ei ddeall.

Cwestiynau i'w gofyn i'ch gweithiwr iechyd proffesiynol

- Beth yn union yw'r driniaeth hon?
- Beth yw'r manteision posibl?
- Beth yw'r tebygolrwydd y bydd y manteision hynny yn berthnasol i mi? A allai'r driniaeth wneud i mi deimlo'n waeth?
- A oes triniaethau eraill ar gael?
- Beth yw risgiau'r driniaeth?
- A yw'r risgiau'n fach neu'n ddifrifol? Pa mor debygol ydynt?
- Pa ofal y bydd ei angen arnaf ar ôl y driniaeth?
- Beth sy'n digwydd os aiff rhywbeth o'i le?
- Beth allai ddigwydd os na chaf y driniaeth?

Ynglŷn â'r wybodaeth hon

Mae [canllawiau ymyriadau](#) NICE yn rhoi cyngor i'r GIG ar ddiogelwch triniaeth a pha mor dda y mae'n gweithio.

ISBN: 978-1-4731-2311-6